

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	1 / 14

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı, Entegre Yönetim Sistemi uygulamaları kapsamında iş sürekliliği açısından varlık değeri olan iş bileşenlerine iç veya dış kaynaklı olarak gelebilecek tehlikeler ve bu tehlikelerin vuku bulması durumunda ortaya çıkabilecek maddi veya manevi iş kayıplarını tespit edecek yöntemler ve gerekli önlemlerin planlanması için izlenecek yolu belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu prosedür, Entegre Yönetim Sistemi uygulamaları neticesinde kurumun tüm donanımı, yazılımı ve personellerini kapsar.

3. SORUMLULUK

Bu prosedürün yürütülmesinden Yönetim Temsilcisi, uygulanmasından Süleyman Demirel Üniversitesi İlgili Daire Başkanlıkları (Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı (Yemekhane hizmetleri hariç), Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı) başta olmak üzere tüm çalışanlar doğrudan sorumludur.

4. TANIMLAR

- 4.1. İlgili Daire Başkanlıkları:** Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı (Yemekhane hizmetleri hariç), Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı
- 4.2. Entegre Yönetim Sistemi :** ISO 27001 BGYS, ISO 9001 KYS, ISO 20000-1 HYS ve ISO 22301 İSYS ve ISO 27701 KVYS standartlarını kapsar.
- 4.3. Varlık:** Bir işletme için değeri olan ve bu nedenle uygun olarak korunması gereken tüm unsurlardır. İnsan, bilgi, yazılım, donanım, iş araç ve gereçleri gibi işletme için bir değer ifade eden tüm unsurlar varlık olarak değerlendirilmelidir.
- 4.4. Gizlilik:** Bilginin içeriğinin görüntülenmesinin, sadece bilgiyi/veriyi görüntülemeye izin verilen kişilerin erişimi ile kısıtlanmasıdır. (Ör: Şifreli e-posta gönderimi ile e-postanın ele geçmesi halinde dahi yetkisiz kişilerin e-postaları okuması engellenebilir)
- 4.5. Bütünlük:** Bilginin yetkisiz veya yanlışlıkla değiştirilmesinin, silinmesinin veya eklemeler çıkarmalar yapılmasının tespit edilebilmesi ve tespit edilebilirliğin garanti altına alınmasıdır. (Ör: Veri tabanında saklanan verilerin özet bilgileri ile birlikte saklanması, dijital imza)
- 4.6. Erişilebilirlik/Kullanılabilirlik:** Varlığın ihtiyaç duyulduğu her an kullanıma hazır olmasıdır. Diğer bir ifade ile, sistemlerin sürekli hizmet verebilir halde bulunması ve

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	2 / 14

sistemlerdeki bilginin kaybolmaması ve sürekli erişilebilir olmasıdır. (Ör: Sunucuların güç hattı dalgalanmalarından ve güç kesintilerinden etkilenmemesi için kesintisiz güç kaynağı ve şasilerinde yedekli güç kaynağı kullanımı). Bu dokümanda “Erişilebilirlik” olarak kullanılacaktır.

- 4.7. Varlık Sahibi:** Varlığın gizliliğinin, bütünlüğünün, erişilebilirliğinin sağlanmasından birinci derecede sorumlu kişi veya kişilerdir. Sahip kelimesi Türkçe de mülkiyet anlamını içinde barındırmaktadır. BGYS Varlık yönetimindeki sahip kavramı daha çok sorumluluk anlamında kullanılmaktadır. Varlık değerinin belirlenmesi, varlığa yönelik risk tanımlamalarının yapılması varlık sahibinin görevleri arasındadır. (Ör: Kurum finansal bilgilerinin sahibi kurumun finans bölüm müdürüdür)
- 4.8. Tehdit:** Herhangi bir tehdit kaynağının kasıtlı olarak veya kazayla bir açıklığı kullanarak varlıklara zarar verme potansiyelidir.
- 4.9. Tehdit Kaynağı:** Varlıklara zarar verme potansiyeli olan olaylar ve durumlar
- 4.10. Açıklık / Zaafiyet :** Sistem güvenlik prosedürlerinde, tasarımda, uygulamada veya iç kontrollerde bulunan ve bilgi güvenliği ihlal olayına sebep olabilecek zayıflık, hata veya kusurlardır.
- 4.11. Olasılık:** Bir olayın gün, hafta, ay, yıl gibi bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşme durumunu ifade eder.
- 4.12. Etki:** Tehlikenin oluşması durumunda birime vereceği zararı, hedef ve faaliyetler üzerindeki etkisini gösterir.
- 4.13. Risk Derecelendirme:** Varlıkları tehdit eden risklere değerler atayıp onları derecelendirmektir.
- 4.14. Risk Değerlendirme :** Tehlikelerden kaynaklanan riskin büyüklüğünü tahmin etmek ve mevcut kontrollerin yeterliliğini dikkate alarak riskin kabul edilebilir olup olmadığına karar vermek için kullanılan proses.
- 4.15. Risk analizi:** Kaynakları belirlemek ve riski tahmin etmek amacıyla bilginin sistematik kullanımı.
- 4.16. Risk işleme:** Riski değiştirmek için alınması gerekli önlemlerin seçilmesi ve uygulanması prosesi.

5. UYGULAMA

5.1. Birim Varlıklarının Belirlenmesi

İşin gerçekleştirilmesi için ve iş sürekliliği için gerekli olan tüm maddi ve manevi varlıklar birim varlıklarını oluştururlar. Bu varlıklar kullanım amaçları, işe etkileri, maddi ve manevi değerleri ile zayıflıklara karşı tehdit altında olabilirler.

Kurum bünyesinde varlıklarımız şu şekilde sınıflandırılır ve tanımlanır.

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	3 / 14

VARLIK SINIFI	AÇIKLAMA
<u>Fiziksel Varlıklar:</u>	Birimde kullanılan fiziksel varlıklardır. <u>Alt kategoriler:</u> a) Bilgisayar ekipmanları (bilgisayar, sunucu, işlemci, diz üstü bilgisayarlar, modemler vb.); b) İletişim ekipmanları (yönlendirici, telefon, faks vb.); c) manyetik kayıt ortamları (teyp, kartuş, disket, disk, cd vb.); d) Diğer teknik ekipmanlar (güç kaynakları, adaptör, havalandırma üniteleri vb.);
<u>Yazılım Varlıkları:</u>	Projelerin gerçekleştirilmesinde kullanılan her türlü bilgisayar programı, işletim sistemi ve yardımcı yazılımlar <u>Alt kategoriler:</u> e) Uygulama yazılımları f) Sistem yazılımları g) Geliştirme araç ve yazılımları; h) Diğer
<u>Bilgi Varlıkları:</u>	Kurumun tüm bilgi sistemlerinde, çalışanlarında, kütüphanelerinde tutulan ve kurumun iş süreçlerinde değişik formlarda işlenen veridir. <u>Alt kategoriler:</u> i) Veritabanları; j) Veri dosyaları; k) Basılı materyal (sistem belgeleri, kullanıcı el kitapları, eğitim malzemeleri materyalleri, işlemsel ve destek uygulamaları, devamlılık (süreklilik) planları, yedek anlaşmaları, sözleşmeler; vb.) l) Arşivlenmiş bilgi; m) Diğer (Yukarıdaki alt kategoriler dışında bulunan bilgi varlıklarıdır.)
<u>Servisler (Hizmetler)</u>	Bilgi işleme ve haberleşme servisleri (web servisi, ftp servisi)
<u>İnsan Kaynağı</u>	Faaliyetlerimizi gerçekleştirirken farklı pozisyonlarda görev yapan ve iş sonuçlarına doğrudan veya dolaylı etkisi olan tüm personelimiz

5.2. Bilgi{ XE "Bilgi" } Varlığı Güvenlik Sınıflandırması

Bilgi{ XE "Bilgi" } varlığı aşağıdaki kategorilerde sınıflandırılabilir:

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	4 / 14

Sınıflandırma	Tanımlama
Çok Gizli	Bilgi varlıkları; güvenliği sağlanmış ve sadece yetkili kişilerin girebileceği odalarda bulunan kasa ya da kilitli dolaplarda saklanan bilgilerdir. Kopyalama, iletme, imha için yetkili kişinin onayı alınmalıdır. Bu varlıklar yakılarak ya da birleştirilemeyecek derecede parçalanarak imha edilmelidir.
Gizli	Kurumun faaliyetini devam ettirebilmesi için kritik olan ve yetkisiz kişilerin eline geçmesi durumunda güvenliği, saygınlığı ve çıkarları ciddi derecede zedeler. Gönderilen makamı ilgilendiren, sadece o makamın görebileceği bilgi türüdür. İş planları, fiyat teklifleri, sözleşmelerle ilgili bilgiler gizli kategorisine örnek olarak verilebilir. Kasa ya da kilitli ortamda saklanmalı; kopyalama, iletme, imha için yetkili kişinin onayı alınmalıdır. Bu varlıklar, yakılarak ya da birleştirilmeyecek derecede parçalanarak imha edilmelidir
Kuruma Özel	Kurum dahilinde üretilen; yönergeler, standartlar, prosedürler, politikalar ve bu bilgilerin bulunduğu ortamlar vb. gibi, Kurum dışına çıkarılması için üst yönetimden onay alınması gereken bilgi varlıklarıdır. Kurum içinde kullanımında, kopyalanmasında sakınca yoktur. Ancak yukarıda belirtilen dokümanlardan içeriği itibarı ile sadece kurumdaki yetki verilmiş kişilerin erişebileceği dokümanların gizlilik derecesinin kuruma özel olarak değil, uygun olan şekilde (çok gizli, gizli, gibi) verilmesi gerekir.
Hizmete Özel	Sadece belli bir grup tarafından örneğin proje ekibi, belli bir birim gibi görülebilecek olan bilgi varlıklarıdır. İçerdiği konular itibarıyla, diğer gizlilik dereceli konular dışında olan ancak güvenlik işlemine ihtiyaç gösteren bilgi varlıkları hizmete özel olarak sınıflandırılır. Projeler özelinde üretilen proje planı, tasarım ve gerekli dokümanları, kaynak kodlar ve bu bilgilerin bulunduğu ortamlar vb örnek olarak verilebilir. Gizli varlıklar gibi, yetkili kişi izni ile kopyalama, iletme ve imha işlemi yapılmalıdır.
Yayınlanabilir, umumi (Kamuya açık)	Kullanılması güvenlik açısından önemli olmayan, kurumdaki veya kurum dışındaki her kişiye açık bilgilerdir. Örneğin duyurular vb.

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	5 / 14

5.3. Varlıkların Değerlendirilmesi

Güvenlik Hedefi	Düşük (1)	Orta (2)	Yüksek (3)	Çok Yüksek (4)
Gizlik	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgi</u> açığa <u>çıkamaz</u> . Açığa çıkan bilginin kritiklik seviyesi çok az etkiler veya etkilemez. Etki <u>kısa vadede</u> telafi edilebilir.	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgi</u> açığa <u>çıkamaz</u> . Açığa çıkan bilginin kritiklik seviyesi kurumu etkiler. Etki <u>orta vadede</u> telafi edilebilir.	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgi</u> açığa <u>çıkabilir</u> . Açığa çıkan bilginin kritiklik seviyesi kurumu etkiler. Etki <u>orta vadede</u> telafi edilebilir.	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgi</u> açığa <u>çıkabilir</u> . Açığa çıkan bilginin kritiklik seviyesi kurumu etkiler. Etki <u>telafi edilemez</u> ya da <u>uzun vadede</u> telafi edilebilir.
Bütünlük	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgi kontrol</u> <u>dışı değişmez</u> . Kontrol dışı değişen bilginin kritiklik seviyesi çok az etkiler veya etkilemez. Etki <u>kısa vadede</u> telafi edilebilir.	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgi kontrol</u> <u>dışı değişmez</u> . Kontrol dışı değişen bilginin kritiklik seviyesi kurumu etkiler. Etki <u>orta vadede</u> telafi edilebilir.	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgi kontrol</u> <u>dışı değişir</u> . Kontrol dışı değişen bilginin kritiklik seviyesi kurumu etkiler. Etki <u>orta vadede</u> telafi edilebilir.	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgi kontrol</u> <u>dışı değişir</u> . Kontrol dışı değişen bilginin kritiklik seviyesi kurumu etkiler. Etki <u>telafi edilemez</u> ya da <u>uzun vadede</u> telafi edilebilir.
Erişilebilirlik	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgiye</u> <u>erişilebilir</u> . Erişilebilirliğine zarar gelen bilginin kritiklik seviyesi çok az etkiler veya etkilemez. Etki <u>kısa vadede</u> telafi edilebilir.	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgiye</u> <u>erişilebilir</u> . Erişilebilirliğine zarar gelen bilginin kritiklik seviyesi kurumu etkiler. Etki <u>orta vadede</u> telafi edilebilir.	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgiye</u> <u>erişilemez</u> . Erişilebilirliğine zarar gelen bilginin kurumu etkiler. Etki <u>orta vadede</u> telafi edilebilir.	Varlığa bir zarar gelmesi durumunda <u>kritik bilgiye</u> <u>erişilemez</u> . Erişilebilirliğine zarar gelen bilginin kritiklik seviyesi kurumu etkiler. Etki <u>telafi edilemez</u> ya da <u>uzun vadede</u> telafi edilebilir.

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	6 / 14

Varlık değeri belirlenirken Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin Temeli olan **Gizlilik, Bütünlük ve Erişilebilirlik** açısından değerlendirme yapılır. Bu değerlendirme aşağıdaki yöntem ile belirlenir.

VARLIK DEĞERİ= GİZLİLİK X BÜTÜNLÜK X ERİŞİLEBİLİRLİK

Varlık Değeri ≥ 50 ise Çok Gizli
50 > Varlık Değeri ≥ 25 ise Gizli
25 > Varlık Değeri ≥ 10 ise Kuruma Özel
10 > Varlık Değeri ≥ 5 ise Hizmete Özel
5 > Varlık Değeri ise Kamuya açık

5.4. Risk Yönetimi

5.4.1. Risk Değerlendirme Metodolojisi

İş etkisi değerlendirilirken varlığın iş üzerindeki kesinti etkisi, yerine koyma maliyeti, bilginin gizliliği, imaja olan etkisi, yasal ve hukuki yükümlülükler bakımından yaratacağı zarar (kullanıcıya ait bilgi gibi) konuları ele alınmalıdır.

Olasılık aralığı tespit edilirken zayıflıkların çokluğu ve var olan kontrollerin bu zayıflıkları ne kadar kapatabildiği, saldırgan motivasyonu, tehdit biçiminin uygulanma kolaylığı, bilginin rakipler için cazibesi, personelin psikolojisi, uygulamanın hassas ve kontrol edilemeyen (politikaya uymama-kuralın etrafından dolaşma) çalışan davranışı gibi unsurlar değerlendirilmelidir.

Risk (R) = VARLIK DEĞERİ X OLASILIK X ETKİ

5.4.1.1. Riskin Olasılık Değerinin Belirlenmesi

Risklin gerçekleşme olasılığı, bu riskin kurumda gün, hafta, ay, yıl gibi bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşme durumunu ifade eder. Riskin analizi yapılırken “Olasılık” sütunu aşağıdaki tablo dikkate alınarak doldurulur.

Riskin Olasılığı	Derecesi	Riskin Gerçekleşme Olasılığı
Çok Yüksek (Kesinlikle)	5	Risk durumu birçok kez gerçekleşti ve şu anda da gerçekleşiyor
		Riskin meydana geleceği neredeyse kesindir

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	7 / 14

Yüksek (Büyük Olasılıkla)	4	Risk durumu birçok kez gerçekleşti.
		Benzer durum kurum /birim/ bölüm içerisinde gerçekleşti
		Ortam gerçekleşmesi için son derece uygundur
		Riskin meydana gelme ihtimali yüksektir
Orta (Mümkün)	3	Risk ancak belirli durumlarda gerçekleşebilir
		Benzer durum kurum / birim/bölüm süreçlerinde belirli durumlarda kısmen gerçekleşti
		Ortam riskin gerçekleşmesi için uygun olabilir
		Riskin meydana gelme ihtimali orta derecededir
Düşük (Muhtemelen)	2	Risk durumu ancak çok özel koşullar altında söz konusu olabilir
		Benzer durum kurum / birim/bölüm süreçlerinde ancak çok özel durumlarda gerçekleşebilir
		Ortam gerçekleşmesi için uygun değildir
		Riskin meydana gelme ihtimali düşüktür
Çok Düşük (Nadir)	1	Risk çok istisnai durumlarda meydana gelebilir. Önlemeye yönelik kontrollerle hata yok edilmiştir

5.4.1.2. Etki Faktörünün Belirlenmesi

Riskin oluşması durumunda birime vereceği zararı, hedef ve faaliyetler üzerindeki etkisini gösterir. Aşağıdaki tabloya göre riskin etki değeri belirlenerek “Etki Faktörü” sütununa işlenir.

Etki	Derecesi	Riskin Etkisi

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	8 / 14

Kurumun çıkarları, misyonu ve prestiji büyük zarar görebilir veya etkilenebilir. Kurumun en önemli varlıkları çok fazla etkilenir veya kaybedilir ve mali zarar çok büyük olur. Kurumun ciddi zarara uğramasına (maddi, önemli servislerin durması vb) yol açabilecek önemdeki varlıklar	5	Çok Yüksek
Kurumun önemli varlıkları etkilenir ve kurum mali zarara uğrar. Kurumun çıkarları, misyonu ve prestiji büyük zarar görebilir veya etkilenebilir. Değiştirilmesi durumunda kurumun içerisinde telafi edilebilecek bilgiler. Çok sayıda lokasyon için ana hizmet kesintisine ya da personel/öğrenci memnuniyetsizliğine sebep olabilecek varlıklar	4	Yüksek
Kurum/ çalışanlar/paydaşlar ve yönetim üzerinde orta seviyede memnuniyetsizlik yaşatır. Tüm kurum tarafından bilinmesinde sakınca olmayan bilgilerdir. Değiştirilmesi durumunda ilgili grup içerisinde telafi edilebilecek bilgilerdir. Kurumun çıkarları, misyonu ve prestiji zarar görebilir veya etkilenebilir.	3	Orta
Kurumun bazı önemli olmayan varlıkları etkilenebilir. Kurumun çıkarları, misyonu ve prestiji küçük çaplı zarar görebilir veya etkilenebilir. Değiştirilmesi durumunda kurumun süreçlerini etkilemeyecek bilgilerdir. Herkes tarafından bilinmesinde sakınca yoktur.	2	Düşük

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	9 / 14

Riskin gerçekleşmesi, finansal kayıplar, mevzuata aykırılık ve de itibar ve saygınlığın kaybedilmesine sebep olmaz. Kurum/ çalışanlar/paydaşlar ve yönetim üzerinde çok düşük seviyede memnuniyetsizlik yaşatır. Değiştirilmesi durumunda kurumun süreçlerini etkilemeyecek bilgilerdir. Herkes tarafından bilinmesinde sakınca yoktur	1	Çok Düşük
---	---	-----------

5.4.1.3. Risk Etki Büyüklüklerinin Sınıflandırılması Ve Değerlendirilmesi

Risk Büyüklüğü (R)	Risk Derecesi	Değerlendirme	Renk
1-192	Etkisiz Risk (Kabul Edilebilir)	Önemeye yönelik kontrollerle hata yok edilmiştir.	Açık Yeşil
193-384	Düşük Risk	Acil Tedbir Gerektirmeyebilir, Dikkatli Olunmalı Önem alınıp alınmayacağı sistem sahibi /sorumlusu tarafından belirlenmelidir. Eğer yeni önlemler alınmayacaksa risk kabul edilmedilir.	Sarı
385 - 768	Orta Risk	Hangi önlemlerin alınacağı ve nasıl uygulanacağına dair plan makul bir süre içerisinde hazırlanmalı ve uygulanmaya başlanmalıdır. Mümkün Olduğunca Çabuk Müdahale Edilmeli	Turuncu
769 - 1024	Yüksek Risk	Düzeltilici önlemlerin alınması gerekmektedir. Mevcut sistem çalışmaya devam edebilir ama hangi önlemlerin alınacağı ve nasıl uygulanacağı olabildiğince çabuk belirlenmelidir ve önlemler uygulanmalıdır. Hemen Çalışma Yapılmalı	Kırmızı
1025 - 1600	Çok Yüksek Risk	Düzeltilici önlemlerin alınması şarttır. Hemen Çalışma Yapılmalı .	Koyu Kırmızı

Bulunan risk derecesi çok yüksek, yüksek, orta, düşük ve etkisiz seviyelerde Risk Değerlendirme Tablosu üzerinde ilgili aralıkta puanlanır. Etkisiz Risk seviyesinden yukarı çıkması durumunda önleyici tedbirler alınarak yeniden risk değerlendirmesi yapılır ve Etkisiz

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	10 / 14

Risk seviyesine düşürülür. Etkisiz Risk seviyesine çekilemeyen riskler artık risk olarak değerlendirilir ve artık risk onayıyla kurum yetkilisi tarafından onaylanır.

5.4.2. Risk İşleme Metodolojisi

Risk değerlendirme sonucunda tüm varlıklarla ilgili risk değerleri tespit edilir. Bu değerlendirme sürekli olarak yapısal, organizasyonel ve uygulama değişiklikleri çerçevesinde izlenir ve değişken risk sürekli yeniden hesaplanır. Risk işleme seçenekleri şunlardır:

- **Riskin Kabulü:** Riskin var olduğunu kabul ederek BT sistemlerini kullanmaya devam etmektir.
- **Riskten Kaçınma:** Riski yaratan sebebi ortadan kaldırmak, İşi gerçekleştirmenin başka yollarını aramak, Var olan hizmeti sonlandırmak, bazı faaliyetleri durdurmak olarak tanımlanabilir. (örneğin bir yazılımın risk yaratan kısmının yüklenmemesi ve kullanılmaması gibi)
- **Riskin Azaltılması:** Açıklığın gerçekleşmesi halinde oluşacak etkinin uygulanan kontroller ile azaltılması. Karşılaşılabilecek riskler tanımlandıktan sonra bu risklerin etkisini veya gerçekleşme olasılıklarını azaltmak için ek önlemler alarak, riske yanıt verme planı oluşturma çalışmasıdır.
- **Riskin Transferi:** Riskin gerçekleşmesi durumunda oluşabilecek zararı karşılayacak çözümler bularak (örneğin sigorta yaptırmak), Riski bir başka kuruma veya bireye devretme. Bu uygulamada aslında risk yok edilmiş olmayacaktır, sadece riskin sorumluluğunun başkası tarafından yüklenilmesi sağlanacaktır. Risk, riskin transfer edildiği birimde analiz edilmelidir

Kabul Edilebilir Risk/ Etkisiz Risk seviyesi yönetim tarafından 1-192 puan arası riskler olarak tanımlanmıştır. Tüm varlıklar için hedefimiz riskleri bu seviyeye çekmektir. Aksi belirtilmedikçe bütün risklerin azaltılması ve kontrol edilmesi birincil aksiyondur. Bazı riskler bu seviyeye çekilemediğinde bunların göze alınması ve riskin kabulü yönetim tarafından

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	11 / 14

yapılabilir. Uygulama düzeyinde riski azaltamadığımız ve yönetimce kabul edilemez riskler için riskten kaçınma opsiyonu geçerlidir. Riske neden olan uygulamadan vazgeçilmesi ve iş sürecinin ve prosedürünün farklılaştırılması risk işleme seçeneklerinden biridir. Riskin kuruluşumuz kontrollerini aştığı durumlarda (yangın, deprem, sabotaj, afet, soygun vb.) emniyet güçleri, kamu acil durum kurumları, sigorta kurumlarına risk transfer edilir.

5.4.3. Risk Sahiplerinin Belirlenmesi

Her bir risk için, risk sahibi (riskten sorumlu olan kişi veya kurumsal birim) belirlenmelidir. Bu kişi varlık sahibiyle aynı kişi olmayabilir.

5.4.4. Fırsatların Belirlenmesi

Risk analizi ile birlikte proses yada varlık bazında fırsatların belirlenmesi için çalışma yapılır. Fırsatları belirlemek için, proses / varlık bazında yapılan risk analizi sonucunda fırsat olarak görülen noktalar dikkate alınarak çalışma yapılır.

5.4.5. Risk ve Fırsatları Ele Alma Faaliyetlerinin Değerlendirmesi ve Revizyonu

Riskler BGYS Komitesi ve süreç sahipleri tarafından;

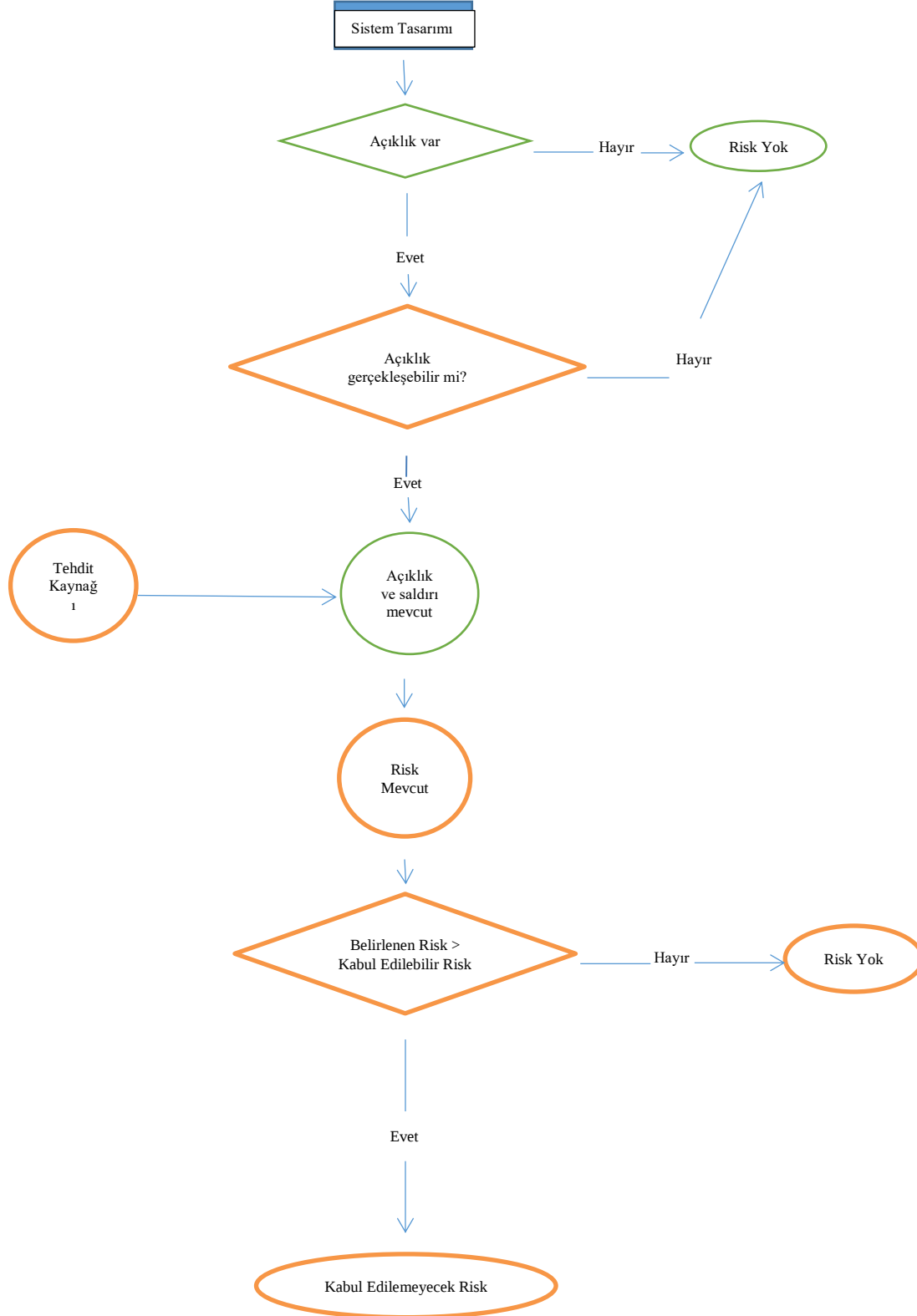
- Verilen hizmette bir değişiklik olduğunda
- İç Tetkik veya belgelendirme denetimlerinde major uygunsuzluk olması halinde
- Yasal mevzuat değişikliklerinde
- Yetkili kurumlar tarafından ceza verildiğinde
- Tedarikçi denetimlerinde bulunan bulgular olduğunda
- Fırsata çevrilen riskler ile ilgili alınan aksiyonlar devreye alındığında
- Herhangi bir değişiklik söz konusu olmasa bile yılda bir kez
- İlgili tarafların bağlam veya gereksinimlerinde değişiklik olduğunda

Risk analizi gözden geçirilir ve gerektiğinde revize edilir.

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

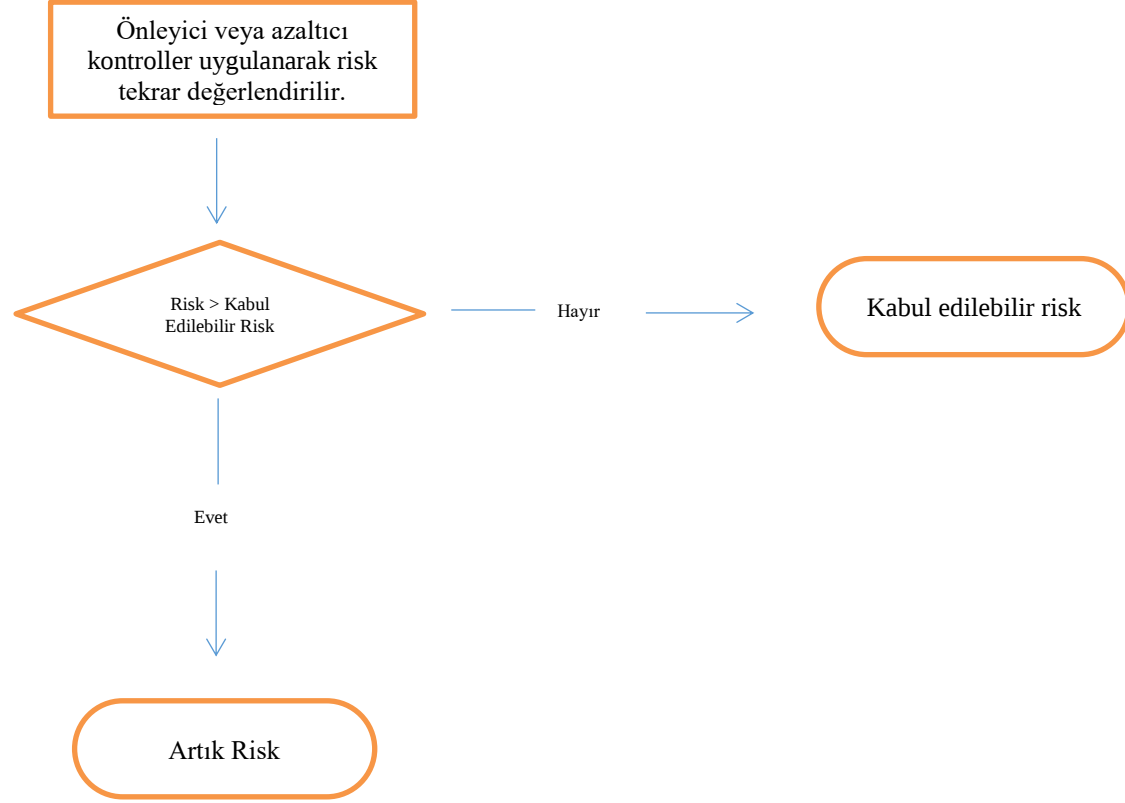
	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	12 / 14

Risk Analizi İş Akışı

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	13 / 14

Yukarıdaki akış diyagramında bulunan riskler için karar adımları ile ilgili uygulanan bazı yaklaşımlar şunlardır:

- Eğer açıklık mevcutsa açıklığın uygulanma olasılığını azaltacak kontroller uygulanır.
- Eğer açıklık gerçekleşebiliyorsa kademeli güvenlik anlayışı, güvenli mimariler ve yönetsel kontroller kullanılarak risk azaltılır.
- Saldırının maliyeti saldırı sonucu elde edilecek kazançtan fazlaysa saldırganın maliyetlerini arttıracak ve motivasyonunu düşürecek önlemler alınır.
- Tahmini kayıp çok büyük olduğunda doğru tasarım prensipleri, güvenli mimariler, teknik ve teknik olmayan kontroller kullanarak saldırının yaratacağı kayıp azaltılır.

5.4.6. Artık RİSK

Uygulanan kontroller var olan riski tamamen ortadan kaldırmadığı durumlarda risk işleme sonrası kalan riske artık risk adı verilir. Uygulanan kontroller sonrası artık risk belirlenir. Eğer bulunan risk seviyesi kabul edilebilir risk seviyesinin üzerinde ise risk analizi ve risk işleme tekrar yapılır, eğer bulunan artık risk seviyesi kabul edilebilir riskin altında ise

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI

	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ Risk Yönetimi Prosedürü	Doküman No	PR-011
		İlk Yayın Tarihi	22.1.2020
		Revizyon Tarihi	22.12.2024
		Revizyon No	003
		Sayfa No	14 / 14

artık risk dokümanite edilmelidir ve varlığı yönetim tarafından onaylanıp kabul edilir.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- FR-009 Artık Risk Formu
- PL-005 Risk ve Fırsatları Değerlendirme Planı
- LST-024 Risk İzleme Tablosu
- LST-028 Tehdit Listesi
- LST-029 Zayıflık Listesi
- DD-001 Varlık Envanteri
- İA-034 Risk Analizi İş Akışı

7. REVİZYON TAKİP TABLOSU

REVİZYON NO	TARİH	AÇIKLAMA
000	22.01.2020	İlk yayın.
001	09.09.2022	Prosedür içeriği değiştirilmiş ve entegre yönetim sistemlerine geçildiğinden Tek bir Risk değerlendirme ölçümü belirlenmiş ve uygulanmaktadır.
002	22.01.2024	Kontrol kısmı güncellenmiştir.
003	22.12.2024	Tanımlar kısmında EYS: Entegre Yönetim Sistemi (BGYS, KYS, HYS, İSYS, KVYS) olarak güncellenmiştir.

Hazırlayan	Kontrol	Onay
Sürekli İşçi - Merve GÜNEŞ	Şube Müdürü – Zekai KÜNDAR	Doktor Öğretim Üyesi - Veli ÇAPALI